

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

በከተማና መሰረተ ልማት ሚኒስቴር

የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት

ኢንስቲትዩት

የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ

አዲት ሪፖርት

ታህሳስ 2016
አዲስ አበባ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

በከተማና መሰረተ ልማት ሚኒስቴር

የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት

የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት የተመደበለትን የመደበኛ እና የካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2015 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ፡፡

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲሱን አቅደን አከናውናል።

ከዚህም በተጨማሪ አዲሱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና አዲት ማከናወንን ይይዛል።

ለአዲሱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በመ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

አዲሱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የአዲሱ ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲሱ ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፣

የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት የ2015 የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል የተዘጋጁና፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን ጠብቆ የተከናወነ በመሆኑ በእኛ አስተያየት የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች እና የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓቱ አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል።

ምንም እንኳ ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፤ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል።

I. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች (Emphasise Matters)

1.1 የፌዴራል መንግሥት የጥሬ ገንዘብ አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 3/2003 ክፍል 3 አንቀጽ 17 ንዑስ አንቀጽ 3 ከባንክ ሂሳብ ገንዘብ ወጪ ሊሆን የሚችለው የወጪ ማዘዣ ተዘጋጅቶ እና የመፈረም ውክልና ከተሰጣቸው ሰዎች ውስጥ ቢያንስ በሁለት ተወካዮች ጣምራ ሲፈረም ብቻ ይሆናል ይላል። ኢንስቲትዩት በመመሪያው መሰረት ተግባራዊ ማድረጉን ለማረጋገጥ ወጪዎች ናሙና ተወስዶ ኦዲት ሲደረግ፡-

ኢንስቲትዩቱ በቼክ ቁጥር 43144921፣43144922 እና 43144923 ምንም ዓይነት ወጪ ሳይኖር በልሙጥ ቼክ ላይ አስቀድሞ የተፈረመ መሆኑ በኦዲት ወቅት ታውቋል።

2. የሀገራዊ ጉዳዮች (Compliance Issues)

2.1 በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002 አንቀጽ 32፤ በፌዴራል የመንግስት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 4(ለ) መሰረት ለስራ ማስኬጃ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ እንዲሁም በገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 አንቀጽ 16 ንዑስ አንቀጽ 4 መሰረት ደግሞ ለውሎ አበልና ለመጓጓዣ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ ሰራተኛው ስራውን አጠናቆ ከተመለሰ በኋላ በሰባት ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት ያሳያል። ይሁንና የኢንስቲትዩቱ ተሰብሳቢ ሂሳቦች በደንቡና በመመሪያው መሰረት በወቅቱ እንዲወራረዱ ተገቢው ክትትል ባለመደረጉ ምክንያት በደንቡና በመመሪያው መሰረት ያልተወራረደ በድምሩ ብር 824,330.70 ወቅቱን ጠብቆ ያልተሰበሰበ ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ የሚታይ መሆኑ በኦዲት ታውቋል።

2.2 በፌዴራል መንግሥት የበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 ክፍል ሶስት አንቀጽ 12(1) ማንኛውም የመንግሥት መሥሪያ ቤት ለበጀት አመቱ የተፈቀደለትን የመደበኛ ሆነ የካፒታል በጀት አጠቃቀም በሚገባ መቆጣጠር እንዳለበት ይገልጻል። በዚህ መሰረት ኢንስቲትዩቱ በጀቱን የሚቆጣጠር መሆኑን ለማረጋገጥ

ለ2015 በጀት ዓመት በየበጀት ፕሮግራሞች ለየሂሳብ ኮዶች የተፈቀደው የወጪ በጀት ሥራ ላይ ከዋለው ጋር ሲነጻጸር ከመደበኛ በጀት ብር 1,200,466.21 ከካፒታል በጀት ብር 76,249,000.41 ሲሆን በድምሩ ብር 77,449,466.62 ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት መሆኑ በአዲት ታውቋል፡

3. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

3.1 የተሽከርካሪ አያያዝና አጠቃቀምን በተመለከተ፤

የፌዴራል መንግሥት ንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 አንቀጽ 18 ንዑስ አንቀጽ 1 እና በፌዴራል መንግሥት የተሽከርካሪዎች ስምሪትና አጠቃቀም መመሪያ ቁጥር 32/2004 መሰረት የኢንስቲትዩቱ የተሽከርካሪ ሥምሪት፣ አያያዝና አጠቃቀም በመመሪያው መሰረት መፈጸሙን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡- በኢንስቲትዩቱ 6 (ስድስት) መኪናዎች የባለቤትነት መታወቂያ ደብተር በሌላ መሥሪያ ቤት ሥም ተመዝግበው የሚገኙ መሆኑ በአዲት ወቅት ታውቋል፡፡

3.2 ባለፉት በጀት ዓመታት እርምጃ ያልተወሰደባቸው የሂሳብና የንብረት የአዲት ግኝቶች

የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት ማቋቋሚያ አዋጅን ለማሻሻል በወጣ አዋጅ ቁጥር 982/2008 ክፍል አምስት አንቀጽ 17/3 መሰረት አዲት ተደራጊ መሥሪያ ቤቶች በፌዴራል ዋናው አዲተር በተላኩ ሪፖርቶች በተገለፁ ግኝቶች ላይ ተገቢውን የእርምት እርምጃ እንዲወስዱ ይደነግጋል፡፡ በዚህ መሰረት ከ2008 በጀት ዓመት ጀምሮ የአዲት ግኝቶች ላይ በተሰጠው የአዲት አስተያየት መሰረት በኢንስቲትዩቱ እርምጃ ያልተወሰደባቸው፡-

- በ2009 በጀት አመት ለትርፍ ሰዓት ከተፈጸመ ክፍያ ብር 12,668.00 ውስጥ ብር 8,328.00 ተመላሽ የተደረገ ሲሆን ብር 4,340.00 ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ፤
- በ2008 በጀት አመት ሂሳብ አዲት ግኝት መመሪያው ከሚፈቅደው ውጭ ለሾፊሮች የተፈጸመ የአበል ክፍያ ብር 10,100.00 የተገኘ መሆኑ፤
- ኢንስቲትዩቱ የፕብሊክ ሰርቪስ እና የሰው ሃብት ልማት ሚኒስቴርን ሳያስፈቅድ በሥራ አመራሩ ውሳኔ ለሰራተኞቹ ብር 7,480.00 የትርፍ ሰዓት ክፍያ ከፈጸመው ውስጥ ብር 2,410.00 ተመላሽ የተደረገ ሲሆን ቀሪው ብር 5,070.00 ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ በአዲት ወቅት ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት

